

Toelichting bij de inzegening van het beeld 'Zittende Maria met kind' dat zich bevindt Onze Lieve Vrouwkerkhof-Zuid (op monumentale pomp) door bisschop Lode Aerts op zondag 2 juni 2024, na de feestelijke pontificale mis in de OLV-kerk n.a.v. 50 jaar Brugge-Mariastad vzw

Boudewijn Van Vlaenderen (lid BMS)

Geachte dames en heren,

sympathisanten van de vzw Brugge Mariastad, de vereniging die zich inzet voor het behoud en versiering van de vele Mariabeelden die in de stad aanwezig zijn, maar ook de invulling van lege nissen ambieert.

Misschien beseft u niet dat we ons momenteel op een historische plaats bevinden. Het Mariabeeld dat zopas ingewijd werd door onze bisschop, staat immers niet alleen op een monumentale waterpomp, maar tevens op een voormalig kerkhof, vandaar de benaming O.L. Vrouwekerkhof-Zuid.

Een waterpomp had destijds een bijzondere impact op de omwonenden. De pomp diende niet alleen voor de bevoorrading van het levensnoodzakelijke water, het was ook een ontmoetingsplaats. Op vandaag zijn er nog enkele van deze monumentale waterpompen aanwezig in de binnenstad: op de Eiermarkt, het Sint-Amandsplein, het Sint-Jansplein en hier iets verder in Groeninge aan de ingangspoort van de Hof Arents. Elk van deze pompen heeft een beeldhouwwerk.

Op de Eiermarkt stond een wapenschild van de stad samen met een afbeelding van een leeuw en de Brugse beer. De pomp op het Sint-Jansplein droeg een met guirlandes versierde siervaas en in Groeninge kwam het water uit een sierlijke zwaan met gespreide vleugels. De pomp hier stond op grond van de kerk, met name het kerkhof, en het beeldhouwwerk op de pomp werd hierdoor geïnspireerd door de nabije Onze-Lieve-Vrouwkerk. Het kreeg een afbeelding van Maria met kind.

Het blauwstenen beeld “Zittende Maria met Kind” dateert van 1938 en is van de hand van de Brugse beeldhouwer Alfons De Wispelaere. Het werd geconcipeerd naar het witmarmere beeld dat beeldhouwer Pieter Pepers in 1776 maakte en dat in de Sint-Salvatorokathedraal staat.

Alfons De Wispelaere werd geboren in 1879 als zoon van de Brugse beeldhouwer Pieter De Wispelaere. Alfons volgde het spoor van zijn vader en zijn 11 jaar oudere broer Hippoliet en volgde een opleiding tot beeldhouwer in de Brugse kunstacademie. Hij kreeg er les van onder meer Gustaaf Pickery, Karel De Wulf, Edmond Van Hove en Oscar De Breuck. Nadien vervolmaakte hij zich bij Thomas Vinçotte aan het Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen. Bij zijn terugkeer te Brugge vervoegde hij zijn vader Pieter en broer Hippoliet in vaders atelier in de Westmeers.

De drie steenhouders De Wispelaere werden alom gerespecteerd en hun bedrijf werkte onder meer samen met de gekende architect Louis De la Censerie aan enkele belangrijke gebouwen in het Brugse. De broers De Wispelaere maakten voornamelijk decoratieve en godsdienstige beelden in gotische stijl.

Naast het beeld van de zittende Maria met kind beeldhouwde Alfons tevens het borstbeeld van koningin Astrid dat in het Astridpark staat, de borstbeelden van Jan Garemijn, Hugo van der Goes, professor Vierendeel en Koning Leopold III, de beelden in het altaar in de Sint-Jacobskerk en de beelden van Karel de Goede en Sint-Donatiaan die in het Brugse seminarie staan.

Nog een weetje. In 1917 restaureerde Alfons De Wispelaere op een grondige maar zorgvuldige wijze het uit witsteen in hoog-gotiek gekapte beeld van Onze-Lieve-Vrouw van de Potterie.

Alfons De Wispelaere stierf in 1957 op 78-jarige leeftijd. Zijn enige zoon zette zijn levenswerk niet verder.

Zopas hadden we de wijding van het Mariabeeld. Dat bisschop Lode Aerts het beeld opnieuw kon inzegenen is niet zo evident.

Nog niet zolang geleden zag het er immers naar uit dat de pomp met het Mariabeeld zou verdwijnen.

Met de ingrijpende vernieuwing van de Katelijnestraat en de Mariastraat en de daaraan gekoppelde infrastructuurwerken volgden historische opgravingen en de noodzakelijke verwijdering van de pomp. Toen rees de gedachte bij het

stadsbestuur om het plein om te vormen tot een tuin met recreatiezone voor kinderen.

Het is pas door tussenkomsten van de kerkfabriek van de Onze-Lieve Vrouwekerk, de vzw Brugge-Mariastad en verschillende erfgoedverenigingen, maar ook dank zij de stedelijke dienst voor monumenten dat het plan aangepast werd en de pomp en het beeld toch nog teruggeplaatst werden. Onze dank gaat dan ook naar al deze instanties voor hun zorg voor het behoud van het stedelijk erfgoed.

Dank zij hun inzet staat het Mariabeeld terug op de plaats waar het stond en waar het dient te blijven staan.